

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Dok. nummer 23/02691-2
Deres referanse:
Vår dato: 15.02.2023
Vår referanse: Ane Marte Rasmussen

Høringssvar - Forslag til endring av forskrift om vedtekter for Norges forskningsråd

Universitet i Sørøst-Norge (USN) viser til brev av 5. januar 2023 til Universitets- og høyskolerådet (UHR) der forslag til endring av forskrift om vedtekter for Norges forskningsråd sendes på høring med frist 17. februar 2023.

USN ser at departementet har behov for å forenkle og tydeliggjøre styringen av Forskningsrådet. USN mener imidlertid at de foreslåtte endringene ikke er av begrenset karakter. Forslaget om at det skal være Kunnskapsdepartementet som oppnevner styret og ikke regjeringen gjennom Kongen i statsråd, er for eksempel en relativ stor endring. Vi stiller spørsmål ved tidspunktet for å foreslå disse endringene og ber departementet utsette saken slik at det blir mulig å vurdere endringene opp mot den rollen, oppgaver og funksjon Forskningsrådet skal ha i det norske forskningssystemet framover, jfr. Stortingsmeldingen som er varslet i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

I det følgende gis noen foreløpige korte vurderinger av noen av endringsforslagene:

- USN støtter ikke forslaget om at det skal være Kunnskapsdepartementet som oppnevner styret. Oppnevningen i Kongen i statsråd sikrer en bred forankring av Forskningsrådet i regjeringsskollegiet og i departementene som forskningspolitiske aktører med ansvar for forskning innenfor sine ansvarsområder.
- USN støtter ikke forslaget om å redusere antall medlemmer i styret. Forskningsrådet har siden det ble etablert hatt en uavhengig rådgivende rolle i forhold til myndighetene i forskningspolitiske saker, og styresystemet har sikret medvirkning fra akademia, instituttsektor, næringsliv, myndigheter og offentlige virksomheter. Departementet hevder at endringene som foreslås ikke vil få konsekvenser for Forskningsrådet formål og hovedoppgaver slik de er definert i §§ 1 og 2 i vedtektene. Departementets forslag til endringer i styresammensetning vil imidlertid redusere representasjon og kompetanse knyttet til rådets hovedoppgaver, jfr. §§ 3 og 4 i vedtektene. USN mener at et representativt styre med høy vitenskapelig kompetanse er avgjørende for å sikre kvalitet i Rådets arbeid og legitimitet i beslutningsprosessene.

Med utgangspunkt i dagens formål og oppgaver mener USN at endringene i oppnevning og antall styremedlemmer vil svekke Forskningsrådets uavhengige rådgivende rolle og redusere legitimiteten til Rådet som et nasjonalt forskningsstrategisk organ. Styring og organisering av Forskningsrådet er avhengig av Rådets oppgaver og rolle. Vi ber derfor departementet utsette saken. Endringsforslagene reiser prinsipielle spørsmål som bør vurderes i en bredere sammenheng etter den varslede gjennomgangen av rådets rolle, oppgave og funksjon i forskningssystemet.

Vennlig hilsen

Petter Aasen

Rektor

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Liste over kopimottakere:

Universitets- og høyskolerådet